

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15016000	Compostela	Santiago de Compostela	2018/2019

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
HOT	Hostalaría e turismo	CBHOT02	Aloxamento e lavandería	Ciclos formativos de grao básico	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP3131	Lavandaría e mantemento de lenzaría no aloxamento	2018/2019	10	263	263

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	JULIO SENÉN FERNÁNDEZ GUERRA
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

A competencia xeral deste título consiste en realizar con autonomía as operacións básicas de preparación, lavandería, lavado, pasada do ferro e clasificación do total da lencería propia dun aloxamento. Cómpre ter en consideración o tipo de aloxamento habitual nun entorno productivo como é a cidade de Santiago de Compostela na que o 80% da oferta hoteleira está enfocada ó turismo de pelegrinaxe e congresos. O alumno asistirá ós procesos básicos de preparación, clasificación e distribución do material no ámbito de produción hoteleira, asistindo nos procesos de servizo e atención ao cliente, seguindo os protocolos de calidade establecidos, según normas de hixiene, prevención de riscos laborais e protección medioambiental, comunicándose de forma oral e escrita en lingua Galega, así como en algunha lingua estranxeira con responsabilidade e iniciativa persoal observando as normas de seguridade e hixiene no traballo.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Departamento de lavandaría e lenzaría nos establecementos de aloxamento	Organización e funcionamento da lavandaría. Ciclos de lencería e lavado no aloxamento.	15	10
2	Aprovisionamento interno de produtos e utensilios	Sistemas de almacenaxe, xestión de existencias e elaboración de fichas de almacén	48	20
3	Preparación das roupas para o seu lavado e a pasada do ferro	Interpretación das etiquetas, técnicas, maquinaria e procesos de clasificación, lavado e pasada do ferro.	130	50
4	Arranxos simples de costura	Materias, maquinaria e técnicas básicas de costura e mantemento de lencería.	40	15
5	Tarefas básicas de control e mantemento do almacén de lenzaría	Coñecer os principais produtos, almacenaxe, control de stocks e formularios de xestión.	30	5

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Departamento de lavandaría e lenzaría nos establecementos de aloxamento	15

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Describe o departamento de lavandaría e lenzaría do establecemento de aloxamento tendo en conta a relación entre as tarefas e cada posto de traballo	SI
RA2 - Efectúa as operacións de aprovisionamento interno necesario de produtos e utensilios para a súa utilización nas operacións de lavado, pasada do ferro e reparación de roupa para o almacén de lenzaría, plantas e offices do establecemento de aloxamento, seguindo procedementos do servizo	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Describiuse a organización da lavandaría no establecemento de aloxamento
CA1.2 Analizáronse as funcións da área de limpeza de téxtiles e da área de lenzaría
CA1.3 Describiuse o sistema de control das pezas de roupa do hotel incluíndo as relativas a habitacións, salóns, zonas nobres, áreas comúns, departamento de eventos, restaurante e cafetería, e uniformes do persoal
CA1.4 Explicouse a dependencia xerárquica do departamento e as relacións con outros do establecemento de aloxamento
CA1.5 Enumeráronse os postos de traballo integrados no departamento de lavandaría e as funcións de cada un
CA1.6 Clasificáronse os documentos propios do funcionamento das áreas de lavandaría
CA1.7 Valoráronse as opcións de manter lavandaría centrais no aloxamento ou subcontratar o servizo
CA1.8 Delimitáronse as zonas de recepción de roupa sucia con respecto ás zonas de roupa limpa
CA1.9 Analizouse a diferenza no tratamento á hora de recibir roupa sucia, tendo en conta a orixe das manchas
CA2.5 Comprobáronse as existencias mínimas do almacén e trasladáronse as necesidades de variedade de produtos, segundo procedementos

4.1.e) Contidos

Contidos
Organización e funcionamento da lavandaría no departamento de pisos.
Ciclo da lenzaría e lavado de roupa no aloxamento.
Documentación asociada a cada fase do proceso.
Externalización do proceso.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Aprovisionamento interno de produtos e utensilios	48

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Efectúa as operacións de aprovisionamento interno necesario de produtos e utensilios para a súa utilización nas operacións de lavado, pasada do ferro e reparación de roupa para o almacén de lenzaría, plantas e offices do establecemento de aloxamento, seguindo procedementos do servizo	SI

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Realízouse o aprovisionamento interno de produtos para lavar, limpar e pasar o ferro á roupa e a outros elementos téxtiles do aloxamento, conforme o plan de traballo
CA2.2 Distinguíronse os tipos de produtos polo seu uso e as súas características, mantendo especial coidado nos de toxicidade elevada
CA2.3 Realízouse a almacenaxe de produtos para o lavado nos lugares apropiados, con racionalidade e cumprindo as normas requiridas de prevención de riscos laborais e ambientais
CA2.4 Cubríronse os vales ou outros documentos de recepción de pedidos
CA2.5 Comprobáronse as existencias mínimas do almacén e trasladáronse as necesidades de variedade de produtos, segundo procedementos

4.2.e) Contidos

Contidos
Espazos de almacenaxe de produtos para lavandaría e costura no aloxamento.
Sistemas de almacenaxe.
Aplicación de procedementos de xestión de existencias.
Análise da rotación e a colocación de existencias.
Elaboración de fichas de almacén.
Medidas de prevención de riscos laborais no almacén de lavandaría, lenzaría e costura.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Preparación das roupas para o seu lavado e a pasada do ferro	130

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Efectúa as operacións de aprovisionamento interno necesario de produtos e utensilios para a súa utilización nas operacións de lavado, pasada do ferro e reparación de roupa para o almacén de lenzaría, plantas e offices do establecemento de aloxamento, seguindo procedementos do servizo	NO
RA3 - Prepara a roupa para lavala e pasarlle o ferro, clasificándoa por lotes conforme instrucións	SI

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.5 Comprobáronse as existencias mínimas do almacén e trasladáronse as necesidades de variedade de produtos, segundo procedementos
CA3.1 Distingúronse os tipos de roupa e de téxtiles do aloxamento, incluíndo os propios do establecemento e os correspondentes á clientela
CA3.2 Identifícanse e clasifícanse a roupa e os téxtiles segundo as características de composición e conservación, interpretando a súa etiquetaxe
CA3.3 Descríbense as técnicas de selección, reconto e marcaxe da roupa atendendo ao tipo de peza, tecido ou fibra, ao acabado e ás dinámicas de traballo establecidas en función do tipo de establecemento
CA3.4 Identifícase a roupa en función do tipo de peza, o tipo de sucidade, o grao de infección e os requisitos de lavado da etiquetaxe, en relación coas técnicas para a súa eliminación
CA3.5 Revisáronse obxectos estraños, protexéronse ou retiráronse fornituras con diferente tratamento e agrupáronse as roupas por lotes de tratamento homoxéneo
CA3.6 Elixíronse os produtos químicos adecuados e a súa dosificación
CA3.7 Recoñécéronse os nomes dos produtos químicos para utilizar no lavado segundo o seu carácter (ácido, alcalino, tensoactivo, etc.) e a función de cada un no proceso de lavado
CA3.8 Identifícase a dureza da auga
CA3.9 Manexáronse parámetros de tempo, temperatura, concentración do produto químico e desgaste por acción mecánica durante o proceso de lavado (círculo de Sinner)
CA3.10 Determinouse a conveniencia de aplicar un lavado acuoso ou en seco
CA3.11 Identifícanse e aplicáronse os procesos de lavado, escuradura, secado e pasada do ferro segundo as características das pezas que se vaian tratar e seguindo as instrucións
CA3.12 Descríbense os riscos do mal uso das máquinas de lavado, secado e pasada do ferro para o acabado das prendas
CA3.13 Descríbense os riscos de accidentes no uso das máquinas de lavado, secado e pasada do ferro
CA3.14 Dispúxose a roupa acabada nos seus correspondentes contedores para a súa entrega, segundo procedementos
CA3.15 Empregouse unha cantidade adecuada de produto de lavado
CA3.16 Aplicáronse medidas específicas de desmanchado á roupa de ?rexeitamento? antes de lle pasar o ferro

4.3.e) Contidos

Contidos

Contidos

Comportamento dos tipos de fibras e tecidos ante o lavado e a pasada do ferro.

Técnicas específicas de desmanchado efectuadas á roupa de ?rexeitamento?.

Precaucións na recepción de roupa sucia con manchas orgánicas, como sangue ou roupa de persoas enfermas.

Normas de seguridade no manexo de lavadoras, secadoras, roeteos para pasar o ferro, etc.

Produtos químicos e a súa dosificación para o lavado e a pasada do ferro.

Dureza da auga.

O círculo de Sinner.

Lavado acuoso ou en seco.

Interpretación de etiquetas.

Técnicas de clasificación da roupa para o lavado e a pasada do ferro.

Almacenamento e distribución interna de roupas e produtos para o lavado e a pasada do ferro.

Procesos de lavado, escuradura, secado e pasada do ferro aplicables no aloxamento.

Aplicación de sistemas de almacenaxe.

Análise da rotación e da colocación de existencias na lenzaría.

Formalización de fichas de almacén.

Sistemas de acabamento e entrega de roupa limpa.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Arranxos simples de costura	40

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Efectúa as operacións de aprovisionamento interno necesario de produtos e utensilios para a súa utilización nas operacións de lavado, pasada do ferro e reparación de roupa para o almacén de lenzaría, plantas e offices do establecemento de aloxamento, seguindo procedementos do servizo	NO
RA4 - Realiza arranxos simples de costura nas roupas e nos elementos de lenzaría ou decoración téxtil, arranxando defectos que poidan ter, para quedaren listas para o servizo	SI

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.5 Comprobáronse as existencias mínimas do almacén e trasladáronse as necesidades de variedade de produtos, segundo procedementos
CA4.1 Desenvolveuse o proceso de aprovisionamento interno de produtos do taller de costura de acordo con determinadas ordes de servizo ou plans de traballo diarios
CA4.2 Explicáronse os tipos, o manexo, a limpeza e o mantemento de uso de máquinas, ferramentas e utensilios utilizados habitualmente para coser a roupa
CA4.3 Descríbóronse os riscos do mal uso das máquinas, das ferramentas e dos utensilios utilizados habitualmente para a cosedura de roupa
CA4.4 Descríbóronse os riscos de accidentes no uso das máquinas, das ferramentas e dos utensilios utilizados habitualmente para a cosedura de roupa
CA4.5 Comprobouse o bo funcionamento e o axuste das máquinas e dos accesorios que se vaian utilizar para levar a cabo o proceso de coser roupa
CA4.6 Selecciónáronse os materiais e os utensilios necesarios para arranxos sinxelos ou retoques de costura á man ou a máquina de roupa ou outros téxtiles do aloxamento
CA4.7 Realizáronse, á man ou a máquina, costuras de unión e dobras, coséronse botóns e pegáronse de cremalleiras, autoadhesivos e outros elementos, e fixéronse zurcidos e bordados simples
CA4.8 Confeccionouse roupa e elementos téxtiles sinxelos, como picos de cociña, panos de mesa, manteis, outros panos e mandís
CA4.9 Asumiuse o compromiso de mantemento e coidado das instalacións e dos equipamentos, e sacouse o máximo proveito dos produtos utilizados no proceso, evitando custos e desgastes innecesarios
CA4.10 Aplicáronse as normas de seguridade no manexo das máquinas e dos equipamentos de costura e reparación de pezas

4.4.e) Contidos

Contidos
Procedementos internos de comunicación no taller de pasada do ferro e costura.
Tipos de documentos.
Selección de roupa para a súa reparación e para refugo.
Materiais de costura.
A máquina de coser.
Técnicas básicas de costura á man e a máquina.
Realización de pezas básicas.
Zurcidos e bordados sinxelos.

Contidos

Normas de seguridade no manexo de máquinas de coser e dalgúns materiais de costura.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Tarefas básicas de control e mantemento do almacén de lenzaría	30

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Efectúa as operacións de aprovisionamento interno necesario de produtos e utensilios para a súa utilización nas operacións de lavado, pasada do ferro e reparación de roupa para o almacén de lenzaría, plantas e offices do establecemento de aloxamento, seguindo procedementos do servizo	NO
RA5 - Desenvolve tarefas básicas de control e mantemento efectivo do almacén de produtos e do almacén de roupas de lenzaría, en relación coas necesidades dos departamentos e coa documentación relacionada	SI

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.5 Comprobáronse as existencias mínimas do almacén e trasladáronse as necesidades de variedade de produtos, segundo procedementos
CA5.1 Explicáronse os procedementos administrativos relativos á recepción, o almacenamento, a distribución interna e a expedición de existencias, precisando a función e os requisitos formais dos documentos xerados
CA5.2 Explicáronse os criterios de clasificación e colocación de existencias máis utilizados
CA5.3 Descríbense e caracterízanse os tipos de inventario máis utilizados, e explicouse a finalidade de cada un e as existencias óptimas e mínimas
CA5.4 Realizouse o mantemento e a reposición de produtos, utensilios e lenzaría, en supostos prácticos debidamente caracterizados, cumprindo coas existencias prefixadas e controlando a caducidade destas
CA5.5 Comunicáronse as anomalías xurdidas e detectadas ao longo do proceso de almacenamento, e procedeuse á retirada dos produtos afectados, en supostos prácticos debidamente caracterizados, seguindo o protocolo de actuación definido
CA5.6 Valorouse a responsabilidade e a honradez que requira a participación en procesos de recepción, almacenaxe e distribución de existencias
CA5.7 Aplicáronse as normas de seguridade e prevención no manexo de maquinaria e produtos do almacén de lenzaría

4.5.e) Contidos

Contidos
Produtos e utensilios para o lavado.
Sistemas de almacenaxe: criterios de almacenaxe.
Normativa aplicable.
Aplicación de procedementos de xestión de existencias.
Elaboración de fichas de almacén: inventarios.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Ao longo de todo o módulo levarase a cabo un proceso de avaliación continua e integral do alumno que proporcionará información sobre a marcha da aprendizaxe, este seguimento farase diariamente tanto de xeito individualizado como nas relacións interpersoais e traballo en grupo segundo os criterios de avaliación contidos nas distintas unidades didácticas, tendo en conta os seguintes criterios:

Realizaremos (para os contidos conceptuais fundamentalmente) probas escritas e/ou orais que, en función da materia a avaliar poderán ser de diverso tipo. test, preguntas breves, casos prácticos..., e todos aqueles aspectos conceptuais recollidos nos criterios de avaliación do módulo. No caso de ter varias probas será a media aritmética das notas obtidas a que nos dará a cualificación final neste apartado. Suporán un 20% da cualificación final do módulo.

As actividades, traballos, casos prácticos e exercicios individuais e/ou en grupo serviránnos para avaliar procedementos; Traballos individuais e grupais nos que se valora a estrutura e dominio de contidos, dinámica de traballo, exposición (se é o caso) e utilización de recursos, habilidades e destrezas, e todos aqueles aspectos procedementais recollidos nos criterios de avaliación do módulo. Suporán un 40 % da cualificación do módulo.

Formarán parte da cualificación ademais a presentación e o interese/traballo en equipo (cualificacións cualitativas e que formarán parte da avaliación de actitudes). Valorarase a puntualidade, á asistencia ás clases, unha actitude de respecto tanto de cara ao profesorado coma os compañeiros/as, receptividade, así como a iniciativa, o interese, a presentación axeitada dos distintos materiais solicitados, a participación e o traballo en equipo dos alumnos/as, a uniformidade e coidado da imaxe persoal, e todos aqueles aspectos actitudinais recollidos nos criterios de avaliación do módulo. Dado o carácter fundamentalmente práctico do módulo, dicir que en ningún caso superarán a avaliación aqueles alumnos/as que a súa cualificación neste apartado sexa negativa ou inferior a 5. Suporán un 40.% da cualificación final do módulo.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

No suposto de que se pase de curso con este módulo pendente, o alumnado será informado das actividades programadas para a súa recuperación, así como do período da súa realización, temporalización e data en que serán avaliados, que coincidirá coa sesión de avaliación parcial previa á realización da FCT en período ordinario.

O alumnado de segundo curso que non poida acceder á FCT no período ordinario por ter este módulo pendente poderá recuperalo neste mesmo período. Para este fin, seránlle asignadas unha serie de actividades de recuperación, con indicación expresa da data final en que serán avaliados.

En ambos casos realizarase un informe de avaliación individualizado. (MD.75.AVA.01 do procedemento de Avaliación PR.75.AVA.01)

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

a.O alumnado de FP básica, segundo o disposto na Orde do 5 de agosto de 2014, non ten perda de dereito a avaliación continua, polo que se acuerda que as faltas de asistencia poderán ser consideradas na cualificación do mesmo; establecendo, con carácter xeral, o seguinte:

¿ 1- Para aquel alumnado que supere o 15 % de faltas de asistencia de xeito continuado a un determinado módulo, con respecto a duración total do mesmo:

¿ Outorgarlle unha cualificación final cun peso diferente ao do resto do alumnado, sendo este peso dun 30 % menos sobre a cualificación final obtida.

¿ Non se contemplará para este alumnado a realización de probas parciais, debendo de realizar unha única proba final teórico-práctica baseada no realizado, segundo programación, ao longo do curso. Para aprobar o módulo é condición imprescindible obter como mínimo una puntuación de 5 puntos.

¿ 2- Para aquel alumnado no que a súa falta de asistencia non supere o 5% de horas do módulo por trimestre descontáraselle na avaliación parcial de módulos, no apartado correspondente á cualificación actitudinal, ata un total de 0,5 puntos; podendo seguir sendo avaliado de forma parcial ao longo do curso, sempre e cando non incorra no establecido no apartado 1.

Terase en conta, para este segundo caso que, a pesares de que o alumno ou alumna supere o 15 % total de faltas de asistencia do módulo ao final do curso, se esta ausencia non se produce de xeito continuado e se mantén dentro dun límite razoable, non se aplicará o sinalado no apartado 1.

En todo caso cada docente, na súa programación de módulo, establecerá as concrecións que considere oportunas, sempre dentro do establecido no Regulamento de Réxime Interior (RRI) e sen que implique unha desviación significativa ao respecto do indicado neste acordo xeral do equipo docente.

O alumnado será informado dos criterios de avaliación e cualificación, ao inicio de curso e en todo caso, tan pronto como se produza calquera variación do desenvolvemento da programación fixada para cada materia e nivel/curso, conforme ao establecido na correspondente orde de calendario escolar e /ou outras instrucións e normativa vixentes en materia de avaliación dos módulos de ciclos de Formación Profesional Básica.

As faltas de asistencia deberán ser igualmente comunicadas ao seu pai, nai ou titor/a legal, de ser o caso.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

A orde de avaliación no seu artigo 23.5 sinala que cada departamento de familia profesional realizará cunha frecuencia mínima mensual o seguimento das programacións de cada módulo, indicando grado de cumprimento e xustificación razoada no caso de desviacións, ademais a programación será revisada ao inicio de curso e se entregará unha memoria final de curso.

Para o seguimento mensual utilizaráse o modelo MD.75.PRO.03 do procedemento de Programación PR.75.PRO.01 que se entregará a xefatura de departamento, xa que dito seguimento e revisión deberá constar nas correspondentes actas de departamento.

Para a memoria final utilizaremos o modelo proporcionado pola xefatura de estudos ao final de curso. MD.75.PRO.04 do procedemento de Programación PR.75.PRO.01

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Tal e como se establece na lexislación vixente, Orde do 12 de xullo de 2011, no seu artigo 28: Ao comezo das actividades do curso académico, o equipo docente realizará unha sesión de avaliación inicial do alumnado, que terá por obxecto coñecer as características e a formación previa de cada alumno e de cada alumna, así como as súas capacidades. Así mesmo, deberá servir para orientar e situar o alumnado en relación co perfil

profesional correspondente.

Para este módulo pasarase durante a segunda quincena do curso, un cuestionario de avaliación inicial (sobre coñecementos previos, intereses e motivacións do noso alumnado) que se complementará cos datos proporcionados polo titor/a e datos de información de matrícula.

Será necesario incluír un cuestionario a criterio do profesor/a titular do módulo, ANEXO I a esta programación.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

O carácter continuo da avaliación debe permitir, a detección precoz das posibles dificultades na adquisición dos contidos por parte do alumnado e, en consecuencia, promover a identificación dos aspectos do proceso que provocan estas dificultades e a adopción das medidas oportunas. Cando a análise da marcha dun estudante determine dificultades para o seguimento, darase un apoio educativo personalizado determinando aqueles contidos nos que ten máis dificultades propondo traballos e actividades de reforzo que lle permitan acadar as capacidades terminais asociados aos contidos mínimos propostos nesta programación didáctica.

No caso en que non sexa posible que garantir a consecución efectiva os resultados da aprendizaxe, o equipo docente poderá propoñer a través do departamento de Orientación, a solicitude de flexibilidade horaria, tal e como establece a Orde do 12 de xullo de 2011 no seu artigo 15. De acordo co artigo 61 do Decreto 114/2010, do 1 de xullo, o alumnado con necesidades educativas especiais, consonte o establecido no artigo 73 da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, poderá ser autorizado, cando as necesidades de apoio específico así o xustifiquen, para cursar os ciclos formativos en réxime ordinario de xeito fragmentado por módulos, cunha temporalización distinta á establecida con carácter xeral.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

É importante sinalar que ao longo do módulo se traballará coa educación en valores non só a través do traballo con actitudes recollidas no currículo do módulo, senón a través de distintos contidos inherentes ao noso traballo de aula-taller-obraoiro, para este módulo podemos destacar:

Educación para a igualdade: Estará sempre presente, xa que logo, en ningún momento se fará diferenza entre o noso alumnado por causa do seu sexo, raza, crenzas ou calquera outra característica de diferenciación entre as persoas.

Educación ambiental: É fundamental fomentar o respecto ao medio ambiente e mesmo fomentar o correcto emprego dos medios de que se dispoñen desperdiciando papel, consumo de auga, electricidade, etc., insistir na reciclaxe e na conservación.

Educación para a saúde: É importante adquirir bos hábitos posturais no traballo, así como uns adecuados hábitos de saúde e limpeza ou unha adecuada hixiene ocular ou visual nun sistema educativo e laboral onde os ordenadores toman cada día un papel máis importante, sen esquecer que a nivel profesional (tendo en conta nas situacións en que exercerán o seu traballo) deben ter en conta a súa saúde persoal e a do usuario como elementos cotiáns do seu emprego.

Educación para a convivencia: Procurarase a resolución de conflitos fomentando o diálogo baseado no respecto, e, procurando atopar solucións de consenso de xeito democrático. Por exemplo: achegas de propostas ou ideas á hora de fixar condicións de entrega de traballos, datas de probas, etc.

Educación do consumidor: Fomentando entre os alumnos un consumo responsable, tanto dos seus propios materiais como os do centro e o ciclo (aula, material informático, talleres,...)

Interculturalidade: Traballando dende o principio de respecto as distintas culturas e xeitos de entender o mundo; entendendo isto como un enriquecemento; sinalar a este respecto, a cada vez máis frecuente presenza nas nosas aulas de alumnos de outras culturas que nos axudan a interpretar que non todas as realidades son iguais.

Consideraremos tamén de xeito transversal e como valor importante na Formación Profesional a orientación profesional polo carácter teórico e

práctico que posúe o módulo e o ciclo, impregnando de funcionalidade cada unha das actividades que realicemos e contextualizándoas, sempre que sexa posible, no noso contorno socioeconómico.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

tratarase de realizar unha visita a lavandería dunha colectividade ou hotel e outra a unha industrial